

Брюксел, 8.4.2020 г.
COM(2020) 148 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И СЪВЕТА**

**относно оценка на прилагането на временното ограничение на неналожителните
пътувания до ЕС**

I Въведение

На 10 март 2020 г. държавните и правителствените ръководители на Европейския съюз изтъкнаха необходимостта от съвместен европейски подход към COVID-19 и тясна координация с Европейската комисия.

На 16 март 2020 г. Комисията прие съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета относно временно ограничение на неналожителните пътувания до ЕС¹. В съобщението Комисията препоръчва на Европейския съвет да предприеме действия с цел бързото приемане от страна на държавните и правителствените ръководители на държавите – членки на Шенген, заедно с техните партньори от държавите, асоциирани към Шенген, на временно ограничение на всички неналожителни пътувания с произход от трети държави до територията на ЕС+².

На 17 март 2020 г. тези държави се съгласиха да предприемат координирано действие по външните граници въз основа на тази препоръка на Комисията. Оттогава всички държави, които са членки на ЕС (с изключение на Ирландия), и всички асоциирани към Шенген държави³ взеха решения на национално равнище за прилагане на ограниченията за пътуване.

Временното ограничение за пътуване се прилага за всички неналожителни пътувания с произход от трети държави към територията на ЕС+. Едновременно с това, за да се гарантира, че се зачитат правата на гражданите на ЕС и на гражданите на асоциираните към Шенген държави, на членовете на техните семейства и на гражданите на трети държави, пребиваващи законно в ЕС, ограниченията за пътуване не се прилагат за лица, принадлежащи към тези групи, които се връщат в своите домове. За да се ограничи въздействието на ограничението върху функционирането на обществата ни до необходимия минимум, беше посочено, че държавите членки следва да не прилагат ограничението по отношение на специфични категории пътници с ключови функции или нужди от първостепенно значение.

С цел да подпомогне държавите членки при прилагането на ограниченията за пътуване, Комисията прие на 30 март 2020 г. указание за прилагането на временните ограничения за пътуване, за улесняването на репатриранията от целия свят и за третирането на лицата, чиито визи са изтекли вследствие на ограниченията за пътуване⁴. Това указание беше изготвено със съдействието на Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и Европол.

В съобщението на Комисията от 16 март 2020 г. беше препоръчано временното ограничение за пътуване да се прилага първоначално в продължение на 30 дни и всяко евентуално удължаване на този период да бъде оценено в зависимост от по-нататъшното развитие на ситуацията. Държавите членки взеха своите решения на различни дати, но в повечето от тях това стана до 20 март 2020 г., което означава, че първоначалният 30-дневен период на прилагане скоро ще приключи.

Това действие по външните граници допълни други важни стъпки и мерки, които държавите членки предприеха за намаляване на разпространението на COVID-19 и в

---

¹ COM(2020) 115, 16 март 2020 г.

² „Територията на ЕС+“ следва да включва всички държави членки от Шенгенското пространство (включително България, Кипър, Румъния и Хърватия), както и четирите държави, асоциирани към Шенген. То ще включва също Ирландия и Обединеното кралство, ако решат да се съобразят с това.

³ Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Швейцария.

⁴ C(2020) 2050, 30 март 2020 г.

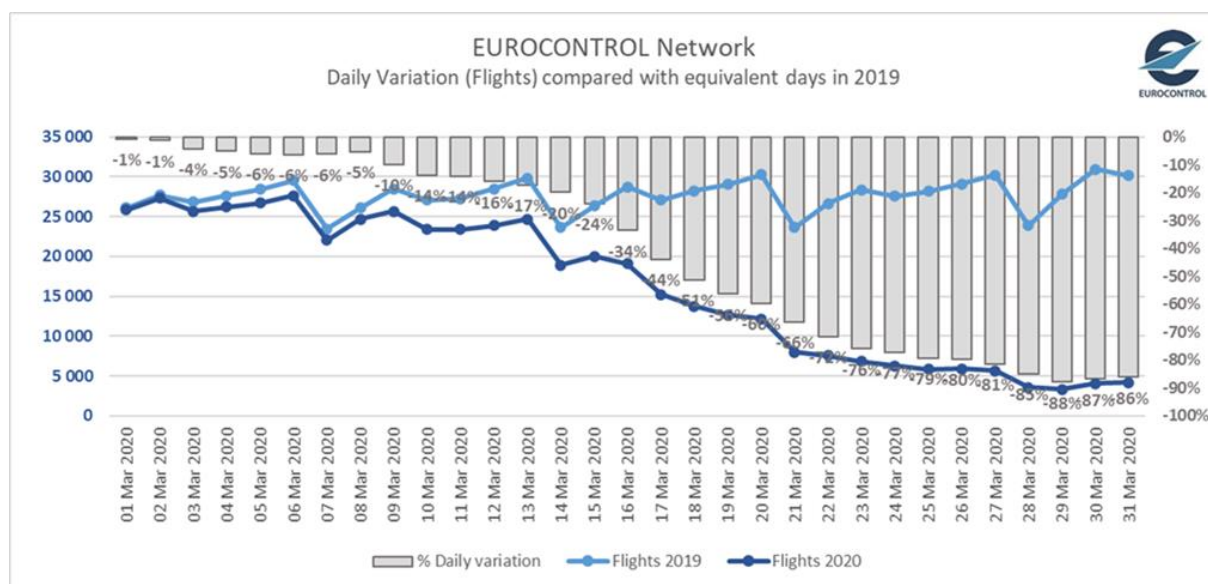
отговор на здравните нужди, сред които различни ограничения на придвижването и социалните контакти и мерки на вътрешните граници.

В настоящото съобщение се прави оценка на развитието на ситуацията от приемането на съобщението от 16 март и на това дали е необходимо и оправдано ограничението да бъде удължено.

II Развитие на ситуацията от приемането на съобщението

Целта на ограниченията на външната граница е да се намали рискът от разпространение на болестта чрез пътувания до ЕС. През март беше отбелязано драстично намаляване на пътуванията в световен мащаб до ЕС и от него, както и на пътуванията в самия Съюз.

Евроконтрол⁵ докладва на 31 март 2020 г. общо намаляване с 86,1 % на броя на полетите, което означава 25 948 полета по-малко (в сравнение с 31 март 2019 г.)⁶. Общият пътнически трафик е намалял почти до нула, като извършваните все още полети са основно товарни полети и полети за репатриране.

Сходна тенденция по отношение на пътническия трафик може да бъде отчетена и при други видове транспорт, като фериботния, автобусния и железопътния превоз. Например операторите на круизни линии на практика спряха да извършват нови круизни пътувания от началото на март, което представлява спад със 100 % спрямо миналата година, тъй като понастоящем няма никаква круизна дейност с изключение на корабите, завръщащи се в пристанище.

В допълнение към случващото се във връзка с намаляването на пътуванията по външните граници всички държави — членки на ЕС, и асоциирани към Шенген държави предприеха мерки на своята територия за ограничаване на по-нататъшното разпространение на вируса, като някои от тях дори възобновиха контрола по вътрешните граници. Строгостта на противоепидемичните мерки зависи от здравната ситуация в страната, но като цяло с въведените мерки се цели ограничаване на разпространението на вируса чрез намаляване на социалното общуване до минимум.

⁵ В Евроконтрол членуват 41 държави от целия свят.

⁶ www.eurocontrol.int

Възобновяването на контрола по вътрешните граници заедно с различните мерки в целия ЕС, засягащи нормалното функциониране на промишлеността и услугите, се отразяват тежко на функционирането на вътрешния пазар. Тези мерки засяга веригата на доставките в резултат на което жизненоважни продукти, като храни, лекарства и предпазни средства, не стигат до мястото, за което са предназначени, или стигат, но със значително закъснение. За да преодолее този проблем и да ограничи, доколкото е възможно, отражението върху функционирането на вътрешния пазар, Комисията работи неуморно с държавите членки, мобилизирайки всички необходими ресурси и осигурявайки координация на равнището на ЕС. Тя представи също практически насоки за обезпечаване на непрекъснатост на потока от жизненоважни продукти в ЕС чрез зелени ленти за преминаване⁷, за улесняване на въздушния товарен транспорт⁸ и за гарантиране на свободното движение на работниците⁹.

III Удължаване на временното ограничение за пътуване до територията на ЕС+

Препоръката на Комисията от 16 март 2020 г. беше мерките да се прилагат в продължение на 30 дни с възможност за удължаване на този период.

Опитът на държавите членки и на други страни, засегнати от пандемията, показва, че при въведените мерки за борба с разпространението на пандемията са необходими повече от 30 дни, за да бъдат мерките ефективни и да постигнат желаните резултати. Това се потвърждава понастоящем от ситуацията в ЕС. От 16 март насам епидемиологичната обстановка в ЕС се влоши. Настоящата ситуация показва трайно нарастване на броя на регистрираните нови заразени и смъртни случаи на цялата територия на ЕС+. Според Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията рискът от предаване на заразата в общността е умерен, ако са въведени мерки за смекчаване на последиците, и много висок, ако въведените мерки за смекчаване на последиците са недостатъчни. При все това рискът от надхвърляне на капацитета на здравните и социалните системи през идните седмици е висок дори при въведени мерки за смекчаване на последиците¹⁰.

Пандемията продължи да се разпространява и извън ЕС, включително в държави, от които ежегодно милиони хора пътуват до ЕС, както и от Съюза към тях. В много трети държави ситуацията ще продължи да се променя през идните седмици в зависимост от предприетите мерки и от способността на тези държави да ограничат разпространението на вируса.

За да се допълнят усилията на държавите от ЕС и от Шенгенското пространство за ограничаване на разпространението на вируса на територията на ЕС+ и за предотвратяване на по-нататъшното му разпространение между ЕС и други държави, продължават да са необходими паралелни и координирани действия по външните граници на територията на ЕС+. Тези действия ще бъдат основен аспект от съгласувана стратегия на ЕС за излизане от кризата и от постепенното премахване на протиепидемичните мерки на територията на ЕС+.

---

⁷ C(2020) 1897.

⁸ C(2020) 2010.

⁹ C(2020) 2051.

¹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-pandemic-eighth-update>

Действията по външните граници могат да бъдат ефективни само ако всички държави — членки на ЕС и на Шенген, вземат решение за тях и ги изпълняват на всички външни граници с една и съща крайна дата и по еднакъв начин.

Поради това Комисията **приканва държавите — членки на Шенген, и асоциираните към Шенген държави да удължат по координиран начин прилагането на ограничението на неналожителните пътувания с произход от трети държави до територията на ЕС+ с още 30 дни до 15 май 2020 г.** Всяко по-нататъшно удължаване на този период следва да бъде оценено отново в зависимост от развитието на епидемиологичната обстановка.

Обхватът на удълженото временно ограничение за пътуване следва да бъде същият като посочения в съобщението на Комисията от 16 март 2020 г. При прилагането на временното ограничение за пътуване държавите членки следва да спазват насоките на Комисията от 30 март 2020 г. Освен това Комисията припомня точка 15 от съобщението си относно прилагането на зелените ленти за преминаване от 23 март 2020 г. и приканва всички държави и участници, посочени в нея, да продължат да си сътрудничат и да прилагат във възможно най-голяма степен насоките относно зелените ленти по външните граници.

Общата цел на ограниченията на неналожителните пътувания по външните граници на ЕС и мерките, взети на територията на държавите — членки на ЕС, и асоциираните към Шенген държави, е да се ограничи социалното общуване, за да се забави разпространението на вируса и да се отговори на здравните нужди. За да може тези мерки да бъдат премахнати по най-ефективния начин, това трябва да стане въз основа на координиран и постепенен подход на ЕС.